

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

În București

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Naționalitățile în parlamentul maghiar.

Este de prisos a spune, că naționalitățile nemaghiare nu sunt reprezentate în parlamentul maghiar. Acei câțiva indivizi de naționalitate nemaghiară, care s'au străcurat în parlament, au renunțat la naționalitatea lor. Cel puțin, înfrâng în unul sau în altul dintre partidele maghiare, au abdicat de pretențiunile juste ale naționalității, din care, după sânge, ar trebui să facă parte. Fie ca „liberalii“, fie ca „naționali“, fie ca kossuthiști sau ugriști, deputații, aceia de naționalitate nemaghiară, care sub una dintre cele patru firme politice petrec în parlamentul maghiar, reprezintă interese curat maghiare.

Urmează dar, că în înțeles propriu de naționalități și mai ales de naționalități nemaghiare în parlamentul maghiar nu poate fi vorba.

Vorba este dar, cu totul de altceva. Am văzut, că nu ocaziunea încheierii debaterii răspunsului la mesajul de Tron, deputatul Ugron a imputat majorității din casa deputaților, că a fost aleasă cu ajutorul naționalităților nemaghiare. Deputatul Ugron a mers mai departe cu imputările sale. El a insinuat naționalităților nemaghiare influența cea mai mare asupra guvernului maghiar, și de imputarea aceasta a legat acuză, că guvernul din cauza aceasta nu îndrăznește să fie maghiar, unde, după Ugron, trebuie să fie, și din aceeași cauză guvernul nu poate face politică națională maghiară.

Acum om cu mintea întreagă abia se va mai afla undeva în patrie, ba și peste limitele patriei, care să nu înțeleagă sau să nu simtă măcar ironia deputatului Ugron. Pentru că cine cunoaște cât de superficial referințele din regatul unguresc, nu va sta nici barem un moment la îndoială, ci va cunoaște, că Ugron numai ironizează, când insinuuă naționalităților nemaghiare atâta influență asupra guvernului maghiar. Ugron mai departe știe ca și noi și că toată lumea care cetesce ziare, că însuși ministrul Szapáry la Timisoara s'a mărturisit de apostol al maghiarizării. De altă parte nu se vede din toată atitudinea sa de administrator și executor al legilor, că naționalitățile sunt din partea guvernului lui Szapáry tocmai așa de maltratate, precum le-ar maltrata un guvern Ugron sau Irányi-Helffi, sau chiar Apponyi?

Urmează dar, că naționalitățile nemaghiare în parlamentul maghiar, dacă

nu sunt și nu pot fi reprezentate, au ajuns totuși a fi obiect de ironie, ceea ce înseamnă, că au ajuns a fi obiect de batjocură.

Batjocura însă învoalvă și o vătămare de onoare.

Vătămarea de onoare nu e permisă nici indivizilor față cu indivizi. Toate legile din țeri civilisate o opresc și o pedepsesc.

Aceasta ar trebui să nu o peardă din vedere nici concetățenii nostri maghiari. Și să cugete mai departe, că deși lipsesc tribunale în formă, care să judece și să pedepsească greșelile unei naționalități față cu alte naționalități, există o Nemesă, care mai curând sau mai târziu răsplătește cu dreptate și celor asupriți și lipsiți de apăratori și neputincioși față cu asupritorii lor.

Este un păcat neiertat patriotic și politic, că după douăzeci și cinci de ani de constituționalism maghiar se pot petrece asemenea lucruri într'un parlament de preținși cavaleri ai libertății, fără de a provoca măcar o dojană sau o chemare la ordine din vr'o parte.

Concetățenii maghiari se folosesc de toate ocaziunile spre a se prezenta înaintea lumii ca alcătuitori de state. Noi însă trebuie să ne întrebăm, să fie alcătuitori de state oamenii, care în reprezentanța cea mai înaltă din stat jignesc pe concetățenii lor într'un mod atât de imprudent?

Astfel de închipuire avem noi despre alcătuitorii de state și mai ales acum când, mulțumită Domnului, am trecut departe înaintea peste timpurile barbare, în care se cimentau state cu forță brutală.

După-cum ne închipuim noi pe alcătuitorii de state, concetățenii nostri maghiari, dacă au aspirații de a fi și ei atari, ar trebui nu să jignească, nu se îmboldească, nu să iee în bătaie de joc numele naționalităților nemaghiare. Ei ar trebui să se caute, ca pe acestea să le câștige, îndulcindu-le existența în patrie prin aceea, că le fac părtașe de toate drepturile și beneficiile patriei.

Este vorba, că trăim în timpuri, în care dominează principiul dreptății egale pentru toți. Aceasta se nu fie numai vorbă, ci să fie faptă. Și tocmai concetățenii nostri maghiari erau și sunt în pozițiune de a face, ca principiul dreptății egale să fie faptă pentru toți cetățenii Ungariei.

Ei bine, pentru-ce nu au făcut-o, pentru-ce nu o fac acum, când puterea li-s'a dat în mână aproape nefermuriță?

Răspunsul e foarte scurt și dureros: pentru-că preocupățiunea lor de

sine înșiși și orbesce, ca să nu priceapă cum se o facă.

Ear' că nu pricep, dovada cea mai nouă este expectațiunea lui Ugron în parlament și atitudinea parlamentului față cu această expectațiune.

Concetățenii nostri în douăzeci și cinci de ani au lucrat la opera respingerii și nu la a atragerii concetățenilor lor nemaghiari.

Naționalitățile au fost obiect de ironie în dietă, sigur însă, că lumea nemaghiară din Ungaria și afară de Ungaria nu aplaudează lui Ugron.

Alegerile parțiale.

Asupra alegerilor parțiale pentru parlamentul maghiar se dau următoarele amănunte:

La Szolnok s'a ales Sâmbătă, prin aclamațiunii, kossuthistul Justh Gyula.

La Kecel până acum nu este decât un singur candidat: kossuthistul Váilly Árpád.

La Covasna candidatul apponyist Kovács Albert nu are contracandidat.

După alegeri.

Dela dl protopop Ioan Căndea din Avrig primim o scrisoare, din care publicăm următoarele:

„În nr. 58 al ziarului „Tribuna“ din 11/23 Martie a. c. a apărut o corespondență din comitatul Făgărașului subscrisă de Curcan Grivițan, care descrie și se plânge asupra decursului alegerii de deputat dietal în cercul Arpașului și ca încheierea corespondenței sale ăce — „înainte de alegeri cu 2—3 zile vedurăm și pe energicul protopop al Avrigului cu toaigul vizitându-și mai toate comunele ce aparțin cercului Arpaș, — și mai ales acele comune, unde „boerii“ cei intelgenți erau în număr preponderant. Efectul s'a vădit, că nici un preot ori învățător din tractul dînsului n'a lipsit de a nu se prezenta cu credințioși alături la urnă“.

„În interesul adevărului și al reputațiunii subscrisului Te rog, stimată dle redactor a da loc în unul din numerii cei mai de aproape ai ziarului „Tribuna“ următoarelor rectificări.

„Aserțiunile corespondentului din destinație ce privesc persoana subscrisului le declar de mincinoși, calumnii și scornituri fără basă, căci subscrisul înainte de alegerea de deputat dietal în cercul Arpaș — nici în afaceri oficiale și nici în alte afaceri n'a vizitat comunele aparținătoare cercului Arpaș și cu nici un preot sau învățător, sau ori-ce alegător boer sau neboer, inteligent sau neinteligent n'a vorbit în cauza azelei alegeri fie bătăr un cuvânt, ci subscrisul nu s'a interesat absolut de această afacere, cu atât mai virtuos, cu cât ca conducători politici în cercul Arpaș,

respective comitatul Făgărașului sunt alte persoane din Făgăraș, care își vor da seamă de poporul care-l conduc și cum“.

Restul sînt niște injurături, pe care în interesul dlui protopop nu le reproducem.

ȚEARA-OLTULUI.

Din Munții-Apuseni, 25 Mart. n. 1892.

(Răspuns la corespondența dlui Curcan Grivițan). În sfîrșit totuși s'a aflat în Țeara-Oltului omul, care a avut curajul civic să deie publicității unele din miseriile ce bătute de present Țeara-Oltului.

Intr'adevăr, un curajiu vrednic de laudă.

Dar' aceasta o face domnul corespondent Curcan Grivițan numai într'un târziu și numai după-ce din Munții-Apuseni se scoate la iveală, că alegătorii români din cercul Arpașului pe cine au ales de deputat al lor.

Avem să-i mulțumim pentru cele descoperite, căci ținem mult, că cele-ce a scris, le-a scris în toată sinceritatea.

De aceea, nici nu se va supăra, dacă din corespondența d-sale voui scoate la iveală următoarele:

1. că în Făgăraș s'a înființat un consorțiu gr.-or., care în cele politice are să fie povățuit de organul Înaltpreasfinției Sale părintelui Miron;

2. că o parte din inteligența și conducătorii firești ai poporului român oltean conduce poporul român pe căi răcicioase și îl expune de ocară în fața întregii națiuni române, prin călcarea în picioare a concluderilor conferinței române;

3. că în comitatul Făgărașului poate să fie ori poate să ajungă de conducător al Românilor și un „gheșetar“, — numai obrănic să fie;

4. că părintele protopop Dan, — care stă în fruntea tractului protopresbiterial al Făgărașului, nici aqi nu și-a rehabilitat încă onoarea sa pătată în fața unui public forte numeros;

5. că părintele protopop al Avrigului — un alter ego al părintelui protopop al Făgărașului — a lucrat deasemenea în comunele ce aparțin cercului Arpaș pentru alegerea vestitului ficior al popii din Voila;

6. că acești protopresbiteri gr.-or. trec în acele părți de țară în situațiuni și că dinșii pot să insinueze asupra poporului român astfel, încât pot să aleagă de deputat — fără nici un scrupul — pe un om de talia dlui Dr. Șerban, — și în sfîrșit

7. că școala gr.-or. din Făgăraș, care se află în imediată apropiere de residența protopresbiterială, — acea școală, care odinioară figura sub frumosul nume: școala capitală Radu-Negru, — aqi stă în păgănire și nici aqi nu

are pretenția de a sta la nivelul unei școale mici de pe sate.

Îmi este însă indiferent, că „taica“ din Voila nu mai are crețari de aruncat, pentru-că „moșul“ nu mai poate învia să mai adune comori pentru extravaganții și neclăituri, — toate aceste pot să fie diferite dlui corespondent, dar' față cu publicul românesc nu au nici o importanță. Durerea e numai, că în cele mai multe părți ale românimii, principiile național-economice încă nu sînt cunoscute și nu voese să înțeleagă, că banul e mai greu a-l conserva decât a-l câștiga.

Lucrul dureros e, că în țeara Oltului bătute un rău, de care nu ușor se pot mântui cei-ce ar dori în toată sinceritatea să-l îndrepte mai înainte de a bate oara unsprezece.

Trei lucruri constat din corespondența dlui Curcan Grivițan:

1. că țeara Oltului e un pământ prielnic pentru înalta politică a „Telegrafului Român“ din Sibiu;

2. că „iscusitul“ protopop al Făgărașului, cu „energicul“ protopop al Avrigului, fac isprăvuri mari în înțelesul ideilor propagate de „Telegraful Român“, aqi organul prea iubit al Înaltpreasfinției Sale părintelui Miron;

3. că în Țeara-Oltului, caracterul național este o slăbiciune și a fi cu doi bani în trei pungi este — pentru cei mai mulți — o virtute actuală.

Ori-care Român bine simțitor, când va ști, că lucrurile în Țeara Oltului — în țeara frumoasă a lui Radu-Negru — merg anapoda, — îl va cuprinde o adevărată durere pentru bietul popor din acele părți.

Vorba e despre soarta poporului român, — și ori-ce lucrare a inteligenței are să fie îndreptată spre înaintarea binelui obștesc. Astfel de lucrare însă în Țeara-Oltului nu se observă de un timp încoace.

Nu din întâmplare s'a putut alege vestitul ficior al popii din Voila de deputat al cercului Arpaș, călcând prin aceasta concludul luat unanim al conferinței române din anul curent. Cine se perde în astfel de iluziuni, are să meargă în lumea utopică. Vorba e, că în Țeara-Oltului se lucrează cu plan pentru a face din Românii olteni aderenți neșovăelnici ai politiceii inaugurate de „Telegraful Român“ din Sibiu. Nu înzadar se pun în fruntea tracturilor protopresbiterale toți oamenii de aceia, care sînt gata de a face totul ce li-se poruncește din reședința din strada Măcelarilor.

Este un lucru inexplicabil pentru bravi Olteni, că cum li-s'au impus astfel de oameni ca cei din fruntea tractului Făgăraș și Avrig. Intr'adevăr grozav au fost dinșii loviți în sentimentele lor, ear' ei față cu sine înșiși au avut o grozavă slăbiciune, când prin votul lor pun în fruntea bisericii lor astfel de oa-

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Românii transcarpatini.

(Conferință ținută în folosul „Ligei“ de dl prof. universitar din Iași Al. Xenopol în sala noului Ateneu în seara de 11 Martie v. a. c.)

București, 12 Martie 1892.

E o adevărată plăcere pentru mine, când am motive de a Vă scrie. Și nu atât din cauză, că pot contribui și eu la distracția publicului celui mare, care cetesce „Tribuna“, ci mai ales pentru pofța rapace a „marelui patriot“ Moldovan Gergely, care cu un deosebit „zel“ comentează și falsifică *) diferitele manifestațiuni de viață națională, literară și socială din București. Sînt sigur, că și rîndurile următoare nu vor scăpa teafere de lungă mână a Drului clujan, cu atât mai

*) „Eruditul“ clujan „Dr.“ Moldovan Gergel a avut ocaziunea, ca să nu dîc obrăncenia, de a reproduce în nr. 6 al revistei sale „Ungaria“ o corespondență a mea din „Tribuna“ despre conferința dlui Barbu Ștefănescu Delavrancea (Țeranul român și țeranul miseriei) — în scopul mărșav de a trage născociri conclusioni ofensătoare pentru poporul nostru — fără nici o autorizare și fără de a aminti măcar izvorul, așa că s'ar păre ca și-cînd eu i-aș fi trimis direct acea corespondență. Interdic renegatului patentat de a mai reproduce ceva de a-i înainte din scrisorile mele, căci altcum prelungă toată prietenia lui cu procurorii unguresci îmi voui ține de datorință a-l țîri înaintea barei judecătorești.

I. R. Abrudeanul.

virtuos, cu cât e vorba de Românii transcarpatini sub raporturile lor cu Maghiarii din timpuri străvechi până astăzi.

O să vedem.

Eruditul profesor universitar din Iași dl Al. Xenopol, care — lucru de admirat prea demn de imitat — e în tot locul, unde e vorba de a face bine, își începe conferința sa prin a arăta starea Românilor în timpul emigrațiunii popoarelor, când de frica cutropitorilor erau retrași în văgăunile munților.

După liniștirea orizontului din Dacia centrală, dîce dl Xenopol, — Românii se coboară la vale la șes, și înjghebează mai multe principate românești, ca Ardealul cu Gel, Crișana cu Mariot (Memomorut) etc.

Cînd vin Ungurii, Românii nu mai fug în păduri, ei rămîn în vatra unde i-a așezat Traian. Și nu fug, pentru-că se simțiau tari, aveau conștiință de puterea lor și de a dușmanului.

Se încep luptele, din care Ungurii sîlbateci se învingători, dar' nu pot alunga pe Români și sînt siliți să depună jurămint în scopul unui traiu prietenesc.

Dar' cu cât Ungurii se întindeau mai mult și cu cât statul lor se consolida, cu atât apăseau mai tare pe Români. De atunci s'a infiltrat în inima Ungurului ura națională contra Românilui.

În cursul vremii, această ură s'a lărgit tot mai mult și nici religia străbună n'a rămas nepersecutată.

Asupririle și cruzimile Asiaticilor au ajuns până la acel grad, că o parte însemnată dintre locuitorii din Sudul și Nordul Ardealului s'au simțit nevoiți să treacă granița în Muntenia și Moldova. Aceasta e prima lovitură dată de Unguri Românilor.

Nobilimea română, care nu și-a părăsit căminul, ca să se sustragă dela ingenuncherile și persecuțiunile de până aci, preferă a se uni cu nobilii Unguri contra țeranului, de a-și lăpăda limba și credința, cu un cuvînt de a se contopi cu asupritorii. În faptul acesta consistă a doua lovitură.

Conferențiarul amintind apoi, că tendința de a apăsa pe Români și ura națională s'au manifestat totdeauna la Maghiari, trece la luptele dintre Românii și Sașii din Țeara-Bârsei și arată cum Sașii au luat pămînturile și pășunatul din mâinile Românilor.

Pentru cea mai mică abatere, ba chiar pentru apărarea dreptului său, Românul era pedepsit cu moarte. Dreptatea nu era pentru Român, ci numai pentru Ungur și Sas. Iobagiul român trebuia să lucre pentru domnul sau 3—4 zile pe săptămână, n'avea dreptul vînatului, ear' dacă îi trebuia ceva, era silit să cumpere dela stăpînului său. Preoții români erau datori să ierneze cîinii de vînat ai proprietarului etc. etc.

La sfîrșitul secolului al 16-lea o rață de fericire pare a străluci pentru Români: Mihail-Viteazul la 1599 trece Carpații. Ardelonii îl așteaptă ca pe mîntuitorul lor. Dar' Mihail e tradat de Unguri și Nemți, ear' po-

porul român lipsit de speranța unei sorți mai bune.

Cu începerea luptelor religioase din Ungaria și după ocuparea Transilvaniei de către Nemți, guvernul din Viena, în scopul lăririi catolicismului, voese să-și înmulțească suferințele catolice prin Români, făcîndu-le fel de fel de promisiuni. O parte a preoții române, îngrijită de soarta credincioșilor ei, se ademenesc și face unirea cu biserica Romei, — bine înțeles, în scopul ameliorării stării poporului. Dar' îndeplinirea promisiunilor înfăptuie. Clerul român în frunte cu episcopul Inocențiu Clain Mical cere drepturi, Horia, Cloșca și Crișan se pun în fruntea poporului și fac renumita revoluție dela 1784, preoțimea face nouă efortări, compune nouă petițiuni la Curtea din Viena, căci — dîce distinsul conferențiar — „clerul român de dincolo a fost totdeauna viteaz și pentru popor, nu ca la noi, pentru-că cine a adus pe Greci în țeară, cine a cochetat cu Rușii? Clerul“. (Aplause prelunge.)

Trecînd și peste evenimentele dela 1848, peste „fericirile“ dualismului dela 1866, oratorul ajunge în sfîrșit la starea de astăzi a Românilor din regatul ungar. Ia la refec legea asilelor de copii, o botează cea mai barbară lege de pe continent și constată, că după 10 veacuri de suferințe, Românul încă și astăzi gîme și poartă jugul.

Salută cu însuflețire tinerimea universitară, care în entuziasmul ei pentru cauza română, a înființat cea mai nobilă și sfîntă so-

cietate, Liga pentru unitatea culturală a tuturor Românilor, ale cărei scopuri mărețe sînt:

I. Promovarea și răspîndirea culturii între toți Românii, și

II. Instruirea de a face poporul român din principate să simtă adevărat românesc.

La sfîrșit dl Xenopol accentuează însemnătatea lărgirii bazei naționale și dîce, că Liga culturală, care îmbrățișează și această cauză, prin ajutorul ce-l dă fraților subjugăți de peste Carpați, ajută chiar și România, care ar perli și ea exista fără numeroșii sei frați împrăsciați prin Transilvania, Bănat, Crișana, Bucovina, Basarabia, Macedonia etc., deoarece existența și viitorul unei națiuni sînt cu atât mai durabile și mai asigurate, cu cât se razimă pe base mai extinse și mai solide.

I. Russu Abrudeanul.

Creșul amorului.

— Novela. —

Totdeauna visase acest lucru: să fie nevasta unui poet. Însă soartea, în loc de acest traiu romantic, pe care-l nădărdia, i-a dat o fericire liniștită, mîrîtîndu-o cu un bogătaş, cam în vîrstă pentru ea și care n'avea altă patimă decât grădinară. Își petrecea toată vremea curînd trandafirii, udînd ghiveciurile, încălînd sera. Fără îndoială, că așa ceva nu poate fi mulțumitor pentru un spirit însetat după ideal. Cu toate acestea țec ani

meni, care nu simt nici o durere pentru înaintarea binelui obștească.

Dacă simt bravi Olteni nobila ambiție, că sînt urmași demni ai divului Traian, atunci scoată la iveală pe bărbatul plin de caracter și cu multă durere pentru soarta bietului popor, și același se le urmeze fără șovăire.

Nu până atunci dar' — în dîsa dîui corespondent — până-ce unelitirele dușmănoase ținute la nimicirea neamului românesc, se aștepte până-ce va veni timpul oportun, ci acum când vede, că viața sa națională stă în părgănie, se lucreze cu puteri unite pentru respectarea drepturilor sale inalienabile.

Dacă în sfîrșit dl corespondent și acum va cugeta, că din rezoane „prietenesci” am scris, atunci îl rog, ca prietenii ficiului popii din Voila să nu-i caute prin Munții Apuseni, unde nu-i va afla nici-o dată, ci să-i caute prin alte părți, mai ales prin părțile Aradului și prin părțile din frumoasa țeară a lui Radu-Negru, unde îl așteptau ca pe un Mesias.

Noi Moții din Munții Apuseni nu primim lucrurile obștești prin prisma prietenesci, căci ținem mult la aceea, când e vorba de o cauză națională, să-i dăm viață trainică, căci „decît o viață moartă, mai bine o moarte viuă”.

Scevola.

CORESPONDENȚA

„TRIBUNEI”.

Sălăgiu, 12/24 Martie 1892.

Institutul de credit și economii „Silvania” din Sîmleul Sălăgiului și-a ținut a IV-a adunare generală în 21 Martie n. a. c., fiind de față o mulțime de acționari: preoți, mirenii inteligenți, адвоаți, învățători, precum și notari și plugari de pe la sate; semn, că și plugarul român se interesează de instituțiile sale naționale. Afară de acestia reverendișimul și magnificul domn canonic capitar din Gherla Vasile Pop a binevoit după 18 ani a fi un oaspe pre mult dorit cu acest privilegiu, venind la adunare și petrecînd câteva zile în mijlocul Sălăgiului, care atât de mult îl sciea prețui pe acest distins bărbat al națiunii și al bisericii românești.

Trebuie să constatăm, că tînrul, dar' valorosul nostru institut de credit și economii „Silvania”, chemarea sa sublimă de a scoate din ghiarele cămătarilor jidani nemiloși pe mult ceratul popor român din Sălăgiu și giur și-o împlinesce în mod vrednic de toată lauda, recunoștință și imitare, deoarece se sub conducerea înțeleaptă a bravului său director dl Andrei Cosma, distinsul bărbat al Sălăgiului, prea multe averi românești au scăpat de trecerea în mîni străine. Amintesc deocamdată numai atîta despre acest institut, că dela înființarea sa, 1 Ianuarie 1888, până în ziua de azi spre scopuri culturale-naționale (școale, studenți săraci) a dat frumoasa sumă de 2434 fl. 27. O sumă respectabilă aceasta!

Adunarea a fost deschisă de președintele George Pop de Basesci, marele anteluptător al nostru, prin o prea frumoasă vorbire, după care s'a citit raportul anual al direcțiunii, care se primește; din acest raport apare, că mișcarea casei a fost 4,308.454 fl. 47 cr., mai mult decît în anul trecut cu: 1,267.926 fl. 80 cr.; profitul curat al institutului e de: 14.552 fl. 78 cr., mai mult decît în anul trecut cu: 3772 fl. 74 cr.; din acesta s'a împărțit spre diferite scopuri și astfel și spre scopuri culturale și anumite. Pentru școala de fete și „Reuniunii femeilor

române din Sălăgiu” 300 fl.; pentru școala gr.-c. rom. din Uliciug 100 fl.; pentru cea din Cărlău 50 fl.; pentru cea din Chereuș 30 fl.; pentru cea din Crasna 50 fl.; pentru ajutorarea studenților români săraci dela gimnasiul inf. din loc și aiea 31 fl. 55 cr.; pentru fondul cultural al institutului 75 fl. și altele. Însemn, că precum sînt informați, fondul cultural are prea sublimă menire și anumit din acel fond se va zidi mai tîrziu o școală în comuna Boșca-română, unde zac osemintele marelui Simeon Bărnău.

După-ce apoi în plenul adunării s'a votat direcțiunii încredere, adunarea s'a ridicat.

Seara în onoarea părintelui canonic Vasile Pop s'a dat o cină comună, la care au luat parte următorii: Sînția Sa părintele canonic, magnificul și rever. domn Vasile Pop, vicarul Barbolovici, directorul Cosma, protopopii: Sîrbu, Lazar, de Purcăreți, I. Vicaș, T. Pop, I. Moldovan, preoții: Păteș, Cuc, Cherebeș, Vicaș jun. Băliban, Ostaea, Simoc, Dragoș, Sabău, Sima, apoi avocatul Filip, Dr. Maniu jun., pictorul Bran, notarii: Bădescu, Delei, secret. Diamandi, învățătorii: Medan, Oltean, Fedora și plugarul Filip. Lucru firesc, că s'a ridicat toată în onoarea părintelui canonic Vasile Pop, pentru direct. Cosma, Lazar, Sîrbu, pentru solidaritatea națională, pentru învățătorii români și poporul român etc.

B. Anibal.

Academia-Română și sîrbarea Columb.

Academia-Română a fost invitată să participe la sîrbarea ce se va ține în Italia în onoarea lui Cristof Columb, pentru al 4-lea centenar dela descoperirea Americii, prin trimiterarea unui text subscris de membri.

Eată textul votat, scris pe un pergament și semnat de membrii prezenți:

„Colonii dela Dunăre ai marelui împărat Traian, reprezentăți pe această foaie de Academia-Română, salută a patru sutea aniversării a lui Cristof Columb, unul din geniiurile cele mai sublime, și urează gînte latine de a rodii întoți timpii mulți Columbi, ca să aștearnă nouă căi de fericire și de lumină pentru neamul omenesc”.

București, 6/18 Martie 1892.

Ferdinand,

Carol,

Ioan Ghica, D. A. Sturdza, B. P. Hașdeu, P. S. Aurelian, George Sion, I. C. Negruzzi, George Baritiu, C. Caragiani, Dr. I. Felix, Gr. G. Tocilescu, Iosif Vulcan. Fl. Porcius, Gr. Stefanescu, Nich. Quintescu, V. A. Urechii, Gr. Cobalcescu, St. Falcoian.

CRONICĂ

Înmormîntarea mult regretatei d-ne Agnes Brote născută Triandafil s'a făcut ieri la Rîșinari. Întreagă comună, mii de suflete, au participat la această ceremonie funebrelă. Au oficiat la înmormîntare doi preoți, ear' corul de copii, condus de învățătorul Galea, a executat foarte bine mai multe cântări funebrale. În biserică preotul Șerban Cioran a ținut un discurs funebru. Din Sibiu au fost toți amicii. S'a depus nouă cununi, între care și aceea a „Reuniunii de cîntări române din Sibiu”, reuniune unde defuncta căștigase atîtea simpatii, și aceea a redacțiunii „Tribunei”. Reînțorși dela ceremonia funebrelă, adresăm amicului nostru iubit Eu-

gen Brote, neconsolatului soț, putere de a suporta pierderea și durerea ce l'a ajuns.

Dar Precănit. Maiestatea Sa Monarhul a dăruit 100 fl. comunei bis. gr.-cat. din Șoimuș pentru restaurarea bisericii.

Alegere de inginer. În ședința de Sămbătă a comunității Sibiului a fost ales inginer orășenesc dl Ludovic Lattenberg, ajutor de inginer la oficiul de editare al comitatului Tîrnavei-mari.

Vieță lungă. În Monok a murit de curînd păstorul Iosif Ghiura în etate de, 145 de ani. El a fost de trei-ori căsătorit și la etatea de 100 ani a voit să se căsătorească a patra-ora; a renunțat însă la aceasta. Nutremîntul seu a fost foarte simplu.

Bandă de falsificatori. În Bănat, comitatul Torontál, în comuna Csátát gendarmii ear' au descoperit o bandă de falsificatori de bancnote. Capul acestei bande este agricultorul Schütt György, în casa cărui s'a găsit o mare mulțime de bancnote false, de câte 10, 5 și 1 fl.

Gimnasiu nou. La Budapesta se va ridica, cu începerea anului școlar viitor, un nou gimnasiu. El se va ridica pe Vêrmező.

Apponyi la Pojon. Conte Apponyi, șeful partidului național, va merge pe Sămbătă la Pojon, unde va rosti un discurs la întrunirea ce va ține acolo cu partizanii sei.

Confiscări. Despre felul cum se confiscă diarele ardeleni și din România în Bucovina, organul național român „G. B.” dă următoarele: „Pe linia căii ferate dintre Ițani și Cernăuți e un funcționar, care scie perfect limba română și cetese toate diarele românești câte trec prin mîna lui. Exemplarele, în care află articoli ce după părerea lui taie în legea de presă, le pachetează și le trimite de-a dreptul la procuratura din Cernăuți. De acvine, că exemplarele care în Cernăuți sînt confiscate, în Suceava sosesc regulat și se cetesc pretutindena. Adece censurează dupălă”

Din Bucovina. Cetim în „Gazeta Bucovinei”: Atât comitetul societății politice „Concordia”, cât și dl. Dr. Zotta, președintele comitetului electoral central, au dat luni depeși telegrafice ministrului președinte conte Tassie, cerînd remediu grabnic în contra perchișiunilor domiciliare și a reviziunilor personale pentru broșura publicată de „Concordia”, precum și în contra presiunilor ce se fac în privința alegerilor de deputați detați. Amîndouă depeșile însă au fost suprimate pe motiv, că cuprinsul lor ar fi inadmisibil. Cu toate acestea s'a găsit chipuri ca aceleași depeși să ajungă în mîinile lui ministrului președinte în ziua următoare. Deci pîcat de osteneală! Vorba e însă, că ș-ul 2 al dispozițiunilor pentru comunicățiunile telegrafice internă și externă sună: „Telegrame private, al căror cuprins primejdiș pentru siguranța statului sau sînt în contra legilor țării, în contra ordinii publice și a moralității sînt excluse dela publicitate”. Oare o jalbă către ministrul președinte în contra unor abuzuri și ilegalități ale inșei organelor statului sub care din aceste patru puncte cadelă? O cercetare din partea ministrului de comerț ce va trebui negreșit să urmeze, va înveța, credem, carte pe slujbașii dela poștă și telegraf, care vor să se însinue și să facă hăfuri nu scim cui. Întrunirea alegătorilor proiectată în Cămpulung pe ziua de 28 a l. c. s'a aminat pe un timp nehotărît.

Concert. Primim următoarele: „Psal-tul”, societatea cantitorilor români din Bucovina, are onoarea a invita la al II-lea concert, care se va ține Duminecă în 3 Aprilie st. n. a. c. la 7/9 oare seara în sala cea mare „Hotelul Moldavie”. Prețul de persoană: Locul I. 60 cr., — pentru membrii societății 40 cr., locul II. 40 cr., — pentru membrii so-

cietății 30 cr. Bilete de intrare a 20 cr. Suprasolviri benevole în folosul societății se primesc cu mulțumită deosebită. Cernăuți, în Martie 1892. Pentru comitet: V. Vasilevski, act. președinte al soc. C. Ciocoiu, act. secretar. Program. I. 1. „Frățietatea”, cuv. de N. Ganea, cor. bărb. de N. St. 2. „Sub o culme”, cântec popular, bas solo cu acomp. corului, executat de V. V. și armonizat de 3. „Două suspine”, cor. bărb. comp. de 4. „Sînt ficior”, cuv. de V. Bumbac, cor. mixt comp. de V. V. 5. „Doina”, cuv. de M. Eminescu, cor mixt comp. de N. St. 6. „Urangutanul”, cor mixt de N. St. III. 7. „Căntul broascelor”, cor mixt de V. V. 8. „In nori”, bas solo cu acomp. corului, executat de V. V. și compus de M. I. 9. „Arcanul”, cor bărbătesc cu soli compus de V. V. Dirigent artistic: V. Vasilevski. Înainte de concert și între pauze va executa muzica lui „Ionick” mai multe piese alese.

Uneltirile Galițienilor. Sub acest titlu „Gazeta Bucovinei” scrie: Înainte de asta cu vre-o câteva săptămîni diarele polone din Leov au adus scirea, că în timpul dela 1 Octomvrie 1891 încoace din regimentul nr. 9 de dragoni ar fi desertat 45 de soldați, și atribute desertările acestea înfrîntorilor ce le-ar avé agenții rusești, care curieră întreagă Bucovina. Tot atunci puteai ceti în respectivele foi, că în toamna anului curent atît regimentul de infanterie nr. 41, cât și regimentul de dragoni nr. 9 vor fi strămutate la Galiția și înlocuite prin regimente polone. Drăguții de Galițieni! Ce griji le mai face salvarea biete Bucovinei pentru slavism. Vădînd ei, că balul polon cu cei 7 domni împopoțîți în costume polone, faimoasele așa numite portrete ale regilor poloni, și cu atelierul pictorului polon nu au avut înfrîntirea dorită asupra Bucovinenilor, cred că nu ar strica, dacă regimentele țerii ar fi înlocuite prin regimente polone. Poate-ăc acest mijloc ar fi năda, care ar spori în Bucovina simpatile pentru Poloni. Scopul sîntesece mijloacele; o minciună mai mult sau mai puțin nu strică. Denunțățiunea referitoare la desertările din regimentul nr. 9 de dragoni e prea neghioabă, încît să aibă oareș-care efect, deoare-ce oficiile militare neconținut au în evidență fiecare cas de desertare. Abstrăgînd dela numărul întreit mai mare al casurilor de desertare, pe care îl aflăm în foile leșeci, ele cu scop numai lor scuit au întrelăsat a comunica, că cea mai mare parte dintre desertorii din liberă voe s'au reîntors la regiment, ear' restul a fost predat regimentului de cătră gendarmierie și de cătră oficiile comune. În Rusia nu a desertat nici un dragon. De afacerea aceasta nu am fi luat notiță, dacă aceste sciri și date mincinoase nu s'ar fi străcurat în foile germane și ungurești, ear' dacă s'a întemplat, e datorința noastră de a scoate la lumină scopul, care se ascunde după asemenea minciuni grosolane. Domnii care trimiță astfel de sciri mincinoase nu s'ar fi conșinși, că denunțările lor nu vor avé efectele dorite, căci într'un punct noi Bucovinenii sîntem cu toții una: adece în respingerea pretenșiunilor Galițienilor.

Anarhistii. S'a dovedit, că atentatul cu dinamită dela St.-Germaine din Paris a fost pus la cale de cătră anarhistul Ravachod. El a aședat bomba în etagiul al doilea al casei și a aprins fiitilul cu țigara. Pe când a ajuns jos, bomba s'a aprins. Toți căți au luat parte la atentat au fost prinși. Numai auturul principal nu. Autorii atentatului dela casarma Loban, Bastard și Simon, au fost și ei prinși.

Îngrozitoarea crimă din Paris. O crimă, care are mai multe puncte de asemănare cu atentatul lui Pranzini, s'a comis dăunăseară în strada Taibout, 72 la Paris. O femeie, anume Iuliana Dubois, a fost sugrumată în apartamentul pe care îl ocupa în etagiul I. al acelei case, pe la 7 oare seara. Soră-sa, Anais Dubois, e aceea care a găsit cadavrul. Întorcîndu-se pe la 6 oare, ea au di un sgomot de glasuri în camera de culcare.

Își tăiaase mustățile și aceasta îl prindea foarte rău.

Acum fiind nevoit să stee în casă din pricina ei, își scotea la iveală toate mîinile, dintre care cea mai mare era să se creadă bolnav. Lua tot felul de doftorii, sta toată ziua lungit și învîlit bine cu felurite plapome. La început ea făcea cu plăcere slujba de soră de caritate, dar' i-s'a urit iute. Și pe când îl obloja pe poșt, se gîndia la grădinița ei de altă dată și pe grădinar îl vedea acum simplu, desinteresat, pe când poetul era egoist și pretențios.

Peste o lună într'adever iubia pe bărbat. Într'o dii trimise o scrisoare lungă plină de foc și de căință. Începî atunci să-i trimiță scrisoare după scrisoare, rugîndu-l în toate chipurile s'o ierte, căci mai bine moare decît să mai trăiască cu omul ăsta. Acum era rîndul amantului să primească acest nume.

La urma urmelor grădinarul, — care precum v'am spus era filosof, — se hotărî s'o primească. Dar' lucrul nu se putea face așa lesne, căci ea crede, că poetul e nebun după dînsa și n'o s'o lase să plece. De aceea a trebuit să vină bărbatul și s'o fure dela amant.

Într'o seară pe când poetul se dusese într'un salon ca să recite ear' „Crețul amorului”, ea se urcă într'o birje cu fostul ei bărbat și astfel se întoarse la vechia ei grădiniță, tîmăduită de ambițiunea de a fi nevasta unui poet.

Alphonse Daudet.

Din discreție, ea nu intră, ci descinse la porțile-ăse. Puțin după aceasta, urcîndu-se din nou, fu surprinsă vedînd ușa iatacului deschisă. Chemă pe soră-sa. Nimeni nu-i răspunde, dar' vîdî o massă informă pe pamînt și atînce cadavrul Justinei. Anais Dubois începu să strige: Ajutor! Ucigașul! Nenorocita fată zăcea într'un lac de sânge, cu gîtul tăiat. Nu se furase nimic din casă. Numai un glob de lampă a fost spart. Se află și un servet plin de sânge, cu care de sigur asasinul își ștersese mîinile. Nu e nici o urmă, care să pună poliția în stare de a afla pe ucigaș.

Bătălie pentru o crimă. Se scrie din Bona, Algeria, că un indigen din partea locului, anume Lahmri, a fost ucis de alt indigen, Belkassam. Acest omor produse o emoție foarte mare. O tînră Arabă, de o frumusețe uimitoare, Meryem, convinsă pe rudele femeii Lahmri să răsbune moartea lui. Acesta se duseră sub comanda femeii Meryem, a doua di de crimă, la Ouled-Slaffi. Familia dușmană, fiind vestită, era pregătită. Din ambele părți dușmanii își aliaseră alte familii. Întîlnirea se făcu. Lupta fu sângeroasă. Patru persoane își perdură viața. Au fost mulți răniți. Între cei morți se aflau fratele și fiul asasinului lui Lahmri. Fiul, Aisa, nu era decît de 19 ani. Meryem, instigatoarea acestei lupte, fusese, după-cum declară asasinul lui Lahmri, și inspiratoarea asasinatului. Ea era amanta lui Lahmri, care era prieten cu Belkassam. Acesta se înamora îndată de frumuseța lui Meryem. — „Omoară”, dîse ea, „pe Lahmri, și voi fi a ta”. Belkassam ucise pe prietenul seu. În timpul mîinii, altă femeie, anume Mehennia, pîndia și, ca să întărite pe luptători, striga: „Iu! Iu!” ca a încurajare. Belkassam trecu înaintea jurător, ca și Meryem. El a fost osîndit la moarte; Meryem la muncă silnică pe viață. Frații lui Lahmri s'au prezentat și ei jurător. Au invocat pentru apărarea lor dorința de a răsbuna moartea fratelui lor. Curtea i'a osîndit la câte 6 ani reclusiune. Meryem nu se poate mîngia de răpirea libertății ei; ea s'a încercat să se sinucidă, sugramîndu-se, însă fu împedecată la timp.

O dramă de gelosie. Se scrie din Guelma (Algeria) cu data de 8 Martie: De două luni, un tînr, anume A. Robiquet, trîia într'un hotel din Bône cu o femeie tînră, necunoscută; el frecuenta principalele cafele și atrăgea atențiunea prin taciturnitatea lui. A di-dimeștează ei se duseră la Ain-Dahia, lîngă lacul Tetzara, unde fuseră vîduți amandoi vîndî. După o discuție, Robiquet descărcă pușca sa, foarte de aproape, asupra tovarășei sale, apoi își sbură creurul și el. Cele două cadavre sînt într'o stare oribilă. Robiquet ar fi fiul unui fost locotenent de marină, actualmente ofier în portul Numea; el trîia foarte confortabil la Bône; cheltue-lile sale se evaluatează la 4000 mii lei, adece mai mult de 160 fr. pe di. Rumorarea publică atribute această dramă gelosiei. Justiția procede la formalitățile obicnuite.

Cum va fi vara viitoare. Cu privire la aceasta, diarul „Die Presse” scrie următoarele: Ceea-ce privește începutul meteorologic al primăverii, se pare că prognoza noastră din 23 Decemvrie și 29 Ianuarie s'a adevărit. În aceste zile, am diș, pe baza teoriilor noastre proprii, că caracterul gerol al temperaturii va ține în prima jumătate a lunii lui Martie și abia dela 16, la 18 Martie se va face o schimbare, după care nemijlocit va urma o primăvară plăcută, care, cu oare-care întreruperi, va dura până în 10 Maiu. Experiența din 16 nu contrădice într'un micu prevestirilor noastre, și prin urmare sîntem în stare să precizăm mai bine caracterale principale ale viitoarei primăveri meteorologice. Pînă în primele zile ale lui Aprilie vor fi zile plăcute și calde. Apoi se va răci atmosfera, vor căde mai multe ploii și va fi frig. Dela 24 Aprilie va fi timp frumos și plăcut, care va dura până la 10 sau 15 Maiu. După aceea se va schimba vremea, vor veni nori, ceață, ploii și vînturi, care formează caracterul principal al verii viitoare. Abia la 5 August va începe timpul frumos și va rămîne constant până tîrziu toamna. Calculul se face pe st. n.

Statistica sanitară

a cercului Rodna-veche, din comitatul Bistrița-Năsăud pentru anul 1891.

(Urmare și fine.)

Fiind cu privire la numărul de mortalitate într'o comună de 3020 locuitori, față cu numărul bolnavilor de 370, într'adever apare exagerat.

Eată motivele, care au contribuit la lăptirea boalei și la numărul considerabil al mortalității: indiferența poporenilor în privința altuirii și realtirii la timpurile cuvenite; neobservarea regulilor de separare; locuințele strîmte, neaerisite și îndesute de persoane multe, în care se culcau laolaltă sănătoși cu bolnavi. Ei nu s'au îngrijit nici de nutre-mîntul recerut pentru bolnavi, nici de curățenia cuvenită a locuinței și a bolnavilor. Împărțitu-s'au de pomene, de priveghiuri și de înmormîntări frecventate. Cea mai mare greșală au purtat-o autoritățile stăpînuitoare, că nu s'au îngrijit deajuns pentru izolarea bolnavilor și pentru aplicarea energică a regulilor de desinfecare. Altcum stăpîni adminis-trațiunii începînd de sus pînă în jos sînt satisfăcuți prin fabricarea conspectelor periodice, din care să se poată compune statistica falăsoasă a țerii. O boală atît de contagioasă precum este vîrsatul, la cele dîntău casari de bolnăvire se poate stînge ușor prin izolarea

l'a urmat cu pași numărați ascultînd făcî-nitul forfecilor când tăia ramurile.

Grădinarul ăsta avea și de nevastă tot așa grije ca de flori. Îi potrivea căldura în salon, care totdeauna era încărcat de flori; o țină toată ziua cu ochii pe barometrul, ca să vadă când poate eși din casă și când nu, întocmai ca plantele acelea ce le ții în aeră și le scoți la aer numai la epoce hotărîte ale anului.

Astfel o duse ea. Inchise între cele patru ziduri ale grădinei conjugale, doria alte grădini, unde trandafirii se și poată îninde toate rămurilele, unde plantele nefolositoare se crească în libertate, în fine grădini fără nici o regulă și îngrijire, așa cum le descriu poeții. De aceea și cetia zile întregi numai poezii. Și fiindcă era lăcomă și nu sta să aleasă, cetia tot ce-i eșia înaintea, numai să găsească rimat amor cu dor și iubire cu fericire. După-ce cetia, închidea cartea dîcînd: eată bărbatul ce 'mi-ar fi trebuit.

Poate-ăc ar fi rămas așa în toată viață dacă la treideci de ani, care e punctul hotărîtor pentru virtutea femeii, după-cum e oara douăspredece pentru frumuseța țilei, — dacă n'ar fi apărut în cale Amaury. Era un poet de salon, un turbat cu haine negre și mînuși, unul din cei care recitează prin serate extasele lor amoroase, răzîmîndu-se melancolic de cămin, pe când femeile gătite de bal îl ascultă cu sfîntenie. Era un fel de desădăduț de viață, cum place femeilor, un fel de liric rece, la care neregula inspira-

ției se ghicesce numai după nodul cravatei care e lăbărțat. Să veți ce isbîndă are când recitează cu vocea i-stridentă un pasagi din poemul seu: „Crețul amorului”, mai ales finalul:

Eu în amor cred tocmăi cum cred în Dumnezeu!

Și teamă îmi e, că moftangiuil ăsta nu crede deloc în Dumnezeu; dar' femeile nu pot să se gîndească așa de adînc. Ele se iau numai după sgomotul cuvintelor, și de câte-ori Amaury recitează „Crețul amorului”, veți de giur împregiurul salonului, că toate femeile sînt mișcate. Firesce! Un poet, care are nisea mustăți așa de frumoase și crede în amor ca în Dumnezeu, este un ideal!

Nevasta grădinarului în trei ședințe a fost învinsă. Dar' pentru-ăc în fundul inimii ei era ceva cîștit și mîndru, n'a vrut să alunece pe ascuns, ci plecă frumusețel din grădina bărbatului seu ca să se arunce în brațele poetului.

— „Nu pot să mai trăesc cu omul ăsta. Ia-mă”.

În acest cas bărbatul se numește totdeauna omul ăsta, chiar când e grădinar.

Amaury rămase mirat. Cum era să-i închipe el, ca o femeie de treideci de ani... d! cam coaptă la mînt... să-i iee în serios poema sa de dragoste și să-i cadă hodoronc-tronc pe cap? Cu toate acestea în tîmplearea era prea fericită ca să-i deo cu

piciorul; mai ales că grădinarul îngrijind o bine, o păstrase rumenă și frumușică.

Cele dîntău zile au fost cu deservire poetice. Se temeau să nu-i urmărească bărbatul. Trebuia să-i iee nume schimbate, să umble din hotel în hotel, dintr'o parte a Parisului într'alta. Seara eșiau pe furii și se plimbau pe la barieră. Ce putere are poezia! Cu cât se temea ea mai mult, cu cât trebuia să iee tot felul de măsuri de siguranță, cu atît poetul ei i-se părea mai mare. Noaptea deschidea fereastra odăii și, privind luna și stelele, ea-l punea să repete mereu poema:

Eu în amor cred tocmăi cum cred în Dumnezeu!

Ce frumuseță.

Dar' din nenorocire toate acestea n'au ținut mult. Grădinarul i'a lăsat în pace. Ce vrei? Omul ăsta era filosof. Vădînd, că nevastă-sa a plecat, s'a apucat cu liniște să-i îngrijească trandafirii, gîndind, că ei cel puțin, fiind legați de pămînt prin rădăcini, nu vor pute să plece dela dînsul.

Nu sciu cum, femeii nu i-se mai părea poetul că e la început. Fuga, teama de a fi prinsă, în fine toate pricinile, care îi în-trețineau pasiunea, nu mai erau. Începî să vadă mai lămurit. Nevoile casnice înlocuiau poezia cu prosa. Amaury tot ce avea generos, eroic sau delicat în simțirea lui îl punea în versuri, fără să mai păstreze nimic pentru întrebuințarea personală. Era egoist, sgărcit.

stricte și prin desinfecțiunea energică a localității, a obiectelor dintr'nsa și a cadavrelor celor răposați. Poporul trebuie reținut a se feri ca să nu vină în contact cu nimica din giurul bolnavului.

Grija bună a bolnavilor, nutirea lor cu victuale bune și ușoare de mistuit, aerisirea căsii, curățenia bolnavului, aplicându-se și vr'o câteva băi de apă caldă după uscarea beșicilor sunt cele mai bune reguli pentru a-i scăpa din ghiarele morții. Celelalte boale de caracter contagios în privința numerică a mortalității atât sunt de puține, încât nici nu merită a ne ocupa cu ele.

Cauza bătănelor este socotită dela 60 ani în sus. Nici o persoană n'a ajuns vîrsta de 100 ani. De aci urmează, că avînd locuitorii ocupațiune grea, nu prea ajung peste 80 de ani.

Moartea silnică sau violentă e însemnată cu 4 casuri. Acestea sînt jertfele persoanelor ale mîcelului de trista aducere aminte, de cînd cu instalarea preotului din Feldru în 16 Noemv. 1890.

Aceștia au fost cei de judecări la chinurile morții, care nefind bine nimeriți de gloanțele gendarmilor decorați pentru vitejia comisă, au trebuit să treacă cu suferințele lor mortale și în anul 1891.

Împregiurarea, că alte casuri de omor silnic n'au mai fost, caracterizează destul de bine, că înaintea cîrului este locuit de un popor pacinic, liniștit și supus ordinii, care deși a petrecut și petrece mai multe apăsări ale timpului vitreg, nu și-a schimbat natura modestă și exemplară eredită dela vechii strămoși ai Daciei.

Dintre cauzele mortale, un număr bător la ochi ne prezintă aprinderile de plămîni și tuberculoasă. Multele decese ale pneumoniilor stau în combinare cu nepăsarea și cu neglijența poporenilor față cu influențele externe și față cu cura regulată, de care poporul simplu în cele mai multe casuri nici nu s'au folosit.

Tuberculoza sau hectica plămînilor încă a fost un factor principal al mortalității. De vr'o cîțiva ani de zile am petrecut cu atențiune lăfărea ei la poporeni nostri, și am aflat, că din an în an ia dimensiuni tot mai mari și peste o mulțime de persoane dintre cei vii.

Deci se căutăm, care au fost și sînt motivele de lăfărea ale tuberculozei? Deși hectica se susține a fi ereditară, adică moștenitoare, mptivele de ivire și de lăfărea sau aflat mai mult în scăderea forțelor vitale, ale poporenilor, față cu munca grea, la care sînt chemați.

Este lucru constat că hrănirea săracă, aerul stricat din locuințele strîmte, întunecate și necurate ale țeranilor prepară organismul spre hectica.

Am observat și aceea că iinduse hectica la vr'un om dintr'o casă, a dat ansă și la infectarea persoanelor conlocuitoare. Dovadă destul de bună, că țeranii nostri nu sciu, că milioanele de vermuleți (microbi) ce-i acupă bolnavii cu flegma, atât prin aer cât și prin victuale, ușor infectează și pe cei sănătoși, cu atât mai vîrtoși fîs pe cei aplicați și slăbiți din mai multe cauze.

Prezum în anii cealaltă, așa și în anul trecut ea mai mare mortalitate a fost între copiii dela naștere până la 5 și 10 ani. Suma răposaților în această etate a dat mai jumătate contingentul din mortalitatea întreagă a anului.

Trista dovadă la aceasta este numărul celor răposați de debilitate sau slăbiciune din naștere.

Deși casurile de slăbiciune ale pruncilor s'ar pute încărta atribui la ocupațiunea grea a mîerilor în timpul gravidității, în urma căreia adese ori se pot ivi născerii mai nainte de vreme, — totuși numărul de mortalitate atât de mare al ființelor crude a devenit din nutirea roa și neregulată, din necurătenia și din neglijența creșterii a copilor.

Etă unde zace răul, care ne răpesc mulțimea persoanelor și ne slăbesce în mersul sporirii tulpinii noastre naționale.

Din cele amintite vedem dară, că neamul românesc al acestui ținut, pe lîngă toate condițiunile de creștere nefavoritoare, totuși se sporesce și odrăsește.

Dacă cărturarii nostri, preoții și învățătorii s'ar sili a introduce în poporul nostru numeroasele scrieri igienice referitoare la creșterea corespunzătoare a pruncilor, atunci sigur, că numărul poporului nostru s'ar înmulți nechezuit.

Nutirea bună, curățenia și locuințele edificite după regulile igienice sînt condițiunile cele mai principale, prin care atât copii, cât și oameni mari se pot desvolta mai bine, se întăresc și devin rezistenți față cu atacurile bolnăvicioase ale diferitelor boale.

Scrieri igienice în privința nutririi și creșterii pruncilor, în privința curățeniei și a

locuințelor s'au publicat destule în jurnalele noastre românești. „Apărătorul Sănătății din București” aduce articole igienice destul, anume cu descriere populară. Un jurnal sanitar atât de popular n'ar trebui să lipsească nici dintr'o familie românească mai de Doamne-ajută.

Foarte m'as bucura, dacă alți colegi ai mei încă ar da informațiuni igienice din regiunile unde se află d-lor.

Nu mai cu puteri unite am pute aștepta realizarea celor-cu dorim pentru sporirea și întărirea neamului nostru.

Reclamele noastre sanitare numai așa pot avé folosul dorit, dacă cele ce scriem în privința creșterii copilor și igieniei poporului, vor servi nu numai pentru distracția cetitorilor, ci vor fi introduse faprice și la poporeni.

Dacă nici puținele cărți igienice n'au trecerea cuvenită la cărturarii nostri să ne folosim baremi de scrierile ce apar în jurnalele noastre periodice.

Rodna-vechie 1892.

S. Stoica,
med. cerc.

Din public. *)

Dare de seamă și mulțumită publică.

Pentru nenorociții prin foc din Ilia-Mureșană a căror avere multă-puțină astă-toamnă în puterea nopții toată fusese prefăcută în cenușă, între alții mai mulți din apropiere și din depărtare a binevoit a colecta și mult stimatul domn Iuliu Herbay, secretar la „Transilvania” în Arad.

Rezultatul aceste colecte a fost, că în cercul cunoscuților sei s'au aflat oameni cu inimă bună creștinească, care în scopul filantropic de a alina suferințele pruncilor nevoiași, ale mamelor desparate și bărbatilor amar îngrijați pentru adăpostirea familiei rămase sub cer în cap de iarnă, au contribuit cu sumele ce urmează și anume domni:

1. George Lazar, avocat în Vinga . 5 fl.
2. Clement Lupșai, cassar la „Transilvania” în Arad 2 fl.
3. Dr. Nicolau Oncu, avocat în Arad . 2 „
4. Iuliu Herbay, secretar la „Transilvania” în Arad 2 „
5. Silviu de Herbay, căpitan ces. și reg. în Arad 2 „
6. Dr. Stefan C. Pop, avocat în Arad . 2 „
7. Vasile Pop, avocat în Aradul-nou . 1 „
8. Romul Ciorogariu, cassar la „Victoria” în Arad 1 „
9. Dr. George Vuia, medic în Arad . 1 „
10. Sava Raicu, protocomptabil la „Victoria” în Arad 1 „
11. Vasile Mangra, profesor în Arad . 1 „
12. Aurel Suciu, avocat în Arad . . 1 „

Suma . 21 fl.

Aces ajutor s'a împărțit la timpul seu prin dl protopretor al Iliei între cei lipșiți, care cu lacrimile în ochi au mulțumit și atunci, dar' acum și pe calea aceasta aduc mulțumitele lor călduroase marinarimilor binefăcători, pofindu-le dela D-șeu vieță îndelungată și deplină sănătate!

Ilia, 11 Martie 1892.

Un Ilia.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea.

Posta redacțiunii.

Dlul N. Pr. în Gr. Se înțelege că da

SERVICIUL TELEGRAFIC al „TRIBUNEI”.

Cernăuți, 28 Martie n. (Telegramă particulară). Ministerul a casast hotărîrea consiliului disciplinar contra Mustatza pe motivul, că nu a existat substrat de cercetare disciplinară.

Paris, 28 Martie n. Ieri înaintea amezii a avut loc în rue Clichy, înaintea casei în care locuiesc procuratorul general, o exploziune de dinamită.

Casa a crepat cu deservirșire. Patru persoane au fost rănite, dintre care două femei au murit. Ferestrele, ușile dela toate locuințele și și pereții, au fost sfărîmate și mobilele distruse. Se crede, că ar fi vorba de un act de răsunare al anarhiștilor în contra procuratorului general Bullot. Explosiunea a provocat pretutindenea cea mai mare consternațiune.

Keckemét, 28 Martie n. Ludovic Bartok a fost ales deputat cu majoritate de 63 voturi.

Bibliografie.

„Familia”. Apare în fiecare Duminică în Oradea-mare. Proprietar, redactor și editor Ioșif Vulcan. Anul XXVIII. Nr. 9 dela 15/27 Martie are următorul cuprins: Sacrificată amorului. Novela de Gr. Mărușanu. (Urmare.) — Medicina populară. De S. Liuba și A. Iana. (Urmare.) — Martiri! Dramă în 5 acte de Adolphe d'Eunery și Edmond Tarbe. Trad. de N. A. Bogdan. — Molosagul. Poesie de Elena Veronica. — Logodna. De Hugues le Roux. Trad. de I. S. Spartali. — Boalele copiilor. Din conferința dlui Dr. Babeș. De Iona. — Salon: Regele Carol în Academia Română. — Academia Română și sîrbarea Columb. — Sesiunea Academiei-Române. — Jelea. (Cu ilustrațiune.) — Literatură și arte. — Ce e nou? — Oglinda lumii. — Sfaturi igienice. — Felurimi. — Logodni de Eliza Cerchez. — Căldarul săptămîni.

A apărut:

Ideile lui I. I. Rousseau asupra educației, teză de licență scrisă de S. Mehedinți, absolvent al școlii normale superioare din București.

În editura Ateneului-Român din București a apărut:

„Importanța caracterului național în progresul omenesc”. Conferință rostită în seara de 27 Februarie 1892 de Gr. Maniu. Preț 50 bani.

A apărut:

„Morfologia limbii paleoslovenice”, ediție autografată cu un fragment din codex zoographensis ca bucată de cetire de Ioan Bogdan. Lito-tipografia Carol Gubel, strada Doamnei 16, în București. Se află de vîndere numai la Garol Gubel. Preț 3 lei.

A apărut:

„Tratat de stenografie”. De C. P. Protopescu. Se află de vîndere la toate librăriile moș upănia pe preț de 3 lei exemplarul.

În editura tipografiei „Gutenberg” din București a apărut:

„Codicele Penal”, adnotat cu jurisprudența română de George N. Fratoșteanu. Preț 4 lei.

În editura I. I. Szegierski a apărut: „Bostoneur et Bostoneuse”, vals pentru pian de M-lle Elise Valeano.

Composițiunea este foarte reușită ca inspirație și cu multă îngrijire în succesiunea armonică.

În Iași a apărut al doilea volum din scrierile lui Ioan Creangă, cuprînd „Amintiri din copilărie”, anecdotele „Popa Duhu”, „Cinci pîni”, „Ioan Roata și Vodă Cusa”, „Ioan Roata” și „Unirea”, precum și mai multe poezii populare, cuvinte și roștiri.

LOTERIE.

Tragera din 26 Martie st. n.

Viena: 43 35 48 23 70
Timișoara: 73 20 6 81 27

Căldarul zilei.

17/29 Martie 1892

Ilia: Alexie.

Gregorian: Chiril.

Soarele: răsare 5.46, apune 6.25.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 28 Martie n. 7 care diminează.

Presiunea atmosferică în mm. (Mediul lunar 735.9)	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul temperatură	Direcția vîntului
Observată	Diferența din proiect		
736.6	+1.0	+5.5	+20.2-4.6

Din țeară 26 Martie n. 7 care diminează.

Stațiunile	Presiune atmosferică în mm.	Temperatura Celsius	Vîntul direcția	țara
Budapesta . .	765	+1.2	—	—
Sătmăr . . .	766	+3.9	SO	2
Cluj	768	+0.8	—	—
Orșova . . .	769	+5.2	S	1
Arad	768	+6.0	S	4
Panciova . .	767	+4.8	S	2

Sosiți în Sibiu.

La 28 Martie n.

Hotel „Neurhrer”. Dr. Manu, avocat, din Bistrița. Domicile, preot, din Rodna. Căscak, colonel, Ha-tig, din Cluj. Schikerdaz, din Turda. Schwarz, Herzog, comerciant, din Viena.

Hotel „Habermann” Buchholzer, din Șulemberg. Hradecsky, din Krakovan.

Economie.

Banca austro-ungară. Starea băncii la 23 Martie n. a fost următoarea: Circulațiunea bancnotelor 381,372.000 fl. (—8,819.000 fl.), etalonul monetar 246,030.000 fl. (—196.000 fl.), portofoliul 124,873.000 fl. (—386.000 fl.), lombardul 23,356.000 fl. (—1,069.000 fl.), rezerva bancnotelor necontribuabilă 69,157.000 fl. (+6,362.000 fl.).

—

Importul de oi în Germania. Deja de mai mulți ani încoace importul și transitul oilor de proveniență austro-ungară în Germania a fost oprit. Aceasta din cauză, că importul și transitul oilor rusești în Austro-Ungaria era permis până acum și guvernul german se putea scuti în contra contrabandării de oi rusești numai prin această măsură prohibitivă în contra monarhiei noastre. În timpul mai nou însă guvernul austriac a oprit importul oilor rusești în Austria și în urma acestei dispoziții guvernul german s'a declarat gata a permite transitul oilor vii din monarhia noastră.

—

Vămile pe vin în Italia. Se telegrafează din Roma cu data de 26 c.: Comisiunea instituită pentru aplicarea clausulei privitoare la vin din convenția comercială cu Austro-Ungaria s'a întrunit astăzi. După o discuție viuă cinci membri ai comisiei au propus următoarea ordine de zi: Guvernul se autorizează a reduce vama pe vin pentru toate statele, care se bucură de dreptul națiunii celei mai favorizate, numai atunci la 5 franci 77 centime pro hectolitru, dacă de o parte se va fi dovedit, încât prețurile Austro-Ungaria ca țeară de import pentru vinuri străine, ca și care acum nu se consideră, și de altă parte, dacă după regularea raporturilor comerciale dintre Franția și Spania toate indoliile cu privire la concurența vinurilor spaniole în Italia vor fi înlăturate. Această ordine de zi a fost primită cu 5 contra 4 voturi.

—

Insolvențe. „Reuniunea creditorilor din Viena” anunță următoarele insolvențe: Leopold Taussig, comerciant în Rakonitz; Leopold Sziget, comerciant în Czegled; Iosefina Benesch, comerciantă în Leitmeritz; Francis Plizko, comerciant în Muhlendorf; Iosif Renner, comerciant în Nagy-Szalók; Iacob și Lina Weiss, comercianți în Viena; Carol Flack, comerciant în Triest; Aloisius C. Dietrich, comerciant în Knittelfeld.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiunile efectuate în 11—13 Martie v. 1892

N. V. Perlea fraților Dimitriu, grâu 1150 hect., 12.75 lei. G. Grosavici lui Peirano fr. & comp., grâu 8200 hect., 13.40 lei. L. Dreiffus & comp., lui L. & M. Feitler, grâu bulg. 12000 hect., 12.— lei. L. Dreiffus & comp. lui M. Roth & comp. grâu bulg. 8600 hect., 12.— lei. M. Wechsler lui C. Manari, grâu 1360 hect., 10.60 lei. M. Wechsler lui A. Löbel, ovăș 8200 hect., 11.— lei. L. Mendl & comp. lui L. & M. Feitler, meu 7000 hect., 7.50 lei. Sig. Fischer lui K. & M. Feitler, meu 800 hect., 7.40 lei. M. Cusov lui M. Wolf, orz 4000 hect., 7.35 lei. Frații Asimacopulo lui G. Carnevali, grâu ar. 5000 hect., 13.40 lei.

Cereale sosite.

Pe apă: grâu 30000 hect., secară 800 hect., porumb — hect., orz — hect., fasole — hect., rap. sêl. — hect.

Pe uscat: grâu — hect., secară — hect., porumb 1200 hect., orz 8500 hect., fasole — hect., rap. sêl. — hect.

Prețul mărfurilor.

Piața din Mediaș, 24 Martie. Grâu hectolitru fl. 7.— până 8.—; grâu mestecat fl. 6.— până 6.50 secară fl. 5.70 până fl. 6.—; orz fl. — până fl. —; ovăș fl. 2.50 până fl. 3.—; cucuruz fl. 3.— până fl. 3.80; sîmînță de cânepă fl. 3.— până fl. 5.50; cartofi fl. 1.50 până fl. 2.—; mîlaiul fl. 10.— până fl. —; mazăre fl. 5.— până fl. 5.50; fasole fl. 4.50 până fl. 5.—; linte fl. — până fl. —; chiminul (secăreana) 46.— până fl. 46.—; sîu brut 100 chilogram fl. 20.— până fl. 22.—; lumini de sîu turnate fl. 40.— până fl. 44; unsoare de porc fl. 55.— până fl. 60.—; slănină fl. 40 până fl. 50.—; cânepă fl. 30.— până fl. 33.—; fîn fl. 1.30 până fl. 1.50; sîpun 100 bucăți fl. 20 până fl. 30.—; spirit pro 100 L. % 55 până 57 cr.; carne de vită chilo 48.—5. cr.; carnea de vită 48 până 52 cr.; carnea de porc 48.— până — carnea de berbec — cr. —; ouă 7 cu 10 cr

Tirgul de rămători în Steinbruch. În 21 Mart. n. s'au notat: ungurești bătrîni grei 45½ cr. până 46½ cr., ungurești grei tineri 48 — cr. până 48½ cr., de mijloc 47 — cr. până 47½ cr., ușori 47 — cr. până 48 — cr., marfă țerănească grea 46 — cr. până 46½ cr., de mijloc 46½ cr. până 47 — cr., ușoră 46½ cr. până 47 — cr., românești, de Bakony, grei — cr. până — cr., transito gre — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sîrbesci grei 46 — cr. până 47½ cr., transito de mijloc 45½ cr. până 46½ cr., transito ușori 45½ cr. până 46½ cr.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 26 Mart. n. 1892.

Sămînțe	Qualitatea per Hect.	Preț per 100 chilogr.	Qualitatea per Hect.	Preț per 100 chilo
dela	până	dela	până	
Grâu				
Băntăneș vechiu	74	—	75	9.75
Grâu dela Tisa	74	—	75	9.90
Grâu „Pasta”	74	—	75	9.70
Grâu de Alba-Reg.	74	—	75	9.75
„Bacica”	74	—	75	9.75
Grâu ung. de Nord	74	—	75	—
Sămînțe, vechi ori noue				
Secară		70—72		9.—
Orz		60—62		5.90
de vîna		62—64		6.25
de bera		64—66		6.90
Ovăș		89—41		5.80
Cucuruz (porumb)		75		5.30
bănt.		78		5.25
de alt soi		—		5.80
Meiu				5.20
Hrîșcă				5.20
Grâu				
de primă		9.98		10.—
de toam.		8.77		8.79
de toam.		5.25		5.27
de primă		5.88		5.85
de toam.		—		—
Produse diverse				
Solul				
dela		până		
Sem. de trif.				
Lucernă ungurească		43—		50—
roșie		56—		65—
Olen de rap.		37—		38—
Unș. de porc		54—		54.50
dela Pesta		—		—
dela țeară		—		—
svîntăță		43—		44—
afumată		49—		50—
„Său”		85—		86—
Prane		12.25		12.50
Lietar		17.—		17.50
slavon, nou		16—		16.50
băntăneș		—		—
brută		—		—
galbînă străcrată		87—		88—
de Rosenau		189.		140
brut		19.25		19.75
Drojdințe de spirt		22.—		22.50

Cursul pieței din Sibiu.

Din 23 Martie n. 1892.

Hărțile-monetă română	Cump. 9.40	vînd. 9.45
Lire turcești	10.60	10.70
Imperiali	9.60	9.70
Ruble rusești	1.20	1.22

Bursa de Budapesta.

Din 26 Martie n. 1892.

Renta de aur ung. 6½%	107.60
„ „ 4½%	102.10
„ hărțile 5½%	118—
Imprumutul căilor ferate ung.	115.50
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	103—
Amortizarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	93.75
Bonuri rurale ung.	93.25
„ croato-slavone	140—
Obligațiunile desp. regalilor	137.50
Imprumut cu premiu ung.	93.75
Losuri pentru regulara Tisei și Seghedin	93.75
Renta de hărțile austriacă	110.75
„ de argint austriacă	148.—
„ de aur austriacă	985.—
Losurile austriace din 1860	348.50
Acțiunile băncii austro-ungare	809.80
„ de credit ung.	—
„ „ „ austr.	—
Scrieri fonciare ale institut. de cred și economii	—
„ Albină”	102.—
Argintul	—
Galbeni împărătești	5.59
Napoleon-d'ori	9.40</

„The Gresham“

Societate de asigurare pe viață în Londra.

Filială pentru Austria:

Viena, I., Gisellastrasse 1.
in casa societății.

Filială pentru Ungaria:

Budapest, Ferencz-József 5 és 6 szám.
in casa societății.

Activele societății la 30 Iunie 1891 frc. 117,550.797.—

Venite anuale de premii și interese la 30 Iunie 1891 „ 20,725.259.—

Solviri pentru contracte de asigurare și de rente și pentru răscumpărări etc. dela fundarea societății (1848) „ 249,311.449.—

În ultimul period de gestiune s'au înscut la societate pentru „ 61,372.000.—

oferte nouă, prin care suma totală a ofertelor înscute dela fundarea societății se urcă la „ 1,728,184.555.—

Prospecțe și tarife, pe baza cărora societatea extrădă polițe, precum și formulare de declarațiuni se dau gratuit prin domni agenți din toate orașele mai mari, precum și prin

[1266] 7—52

Agentura generală pentru Transilvania din Cluj.

Institut tipografic în Sibiu.

A eșit de sub tipar și se află de vânzare la Institutul tipografic, societate pe acții în Sibiu

MEMORIALUL

arhiepiscopului și metropolitului

Andrei baron de Șaguna

sau

luptele naționale-politice ale Românilor

1846—1873

de

NICOLAE POPEA,

archimandrit-vicar arhiepiscopesc.

Tomul I.

Prețul 1 fl. 30 cr.

Institutul tipografic în Sibiu.

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

- Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
- Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Pipereș Petru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Păcală și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Colăcărutul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
- Fiica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Îndărășnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Blăstăm de mamă.** Legenda populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Bunica de Bojena Némová,** tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
- Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Din bătrâni.** Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Pe pământul Turoului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Un peșteră îndărășnic.** Novela de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Prietenul meu Vântură-Teară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Săpărătoreea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Fata Craului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
- Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Sgârșitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nusciul-împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Dina-împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Un idil în Roseni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Prințesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Dina mărăgărelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
- Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Rusalin păcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbișoniu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
- Roma învinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
- Clara Milcoi.** Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 b.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Octomvrie 1891.

Budapesta—Predeal									
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
10.—	8.15	8.15	3.25	pl. Viena . . . sos.	3.—	6.20	3.—	7.20	6.20
8.30	1.50	3.20	5.50	9.15	↓	Budapesta . . . ↑	6.20		6.35
11.38	4.10	6.50	9.22	11.19	↓	Szolnok . . . ↑	2.55	5.26	3.31
2.12	5.51	11.53	12.57	12.57	↓	P-Ladány . . . ↑	12.06	3.46	1.16
3.53	7.06	1.—	1.50	2.12	↓	Oradea-mare . . . ↑	2.25	11.04	8.47
4.—	7.13	2.84	2.19	2.19	↓	pl. Mező-Telegd . . . ↑	2.18	10.44	8.42
4.30	7.43	2.03	3.03	2.49	↓	Rév . . . ↑	1.52	10.07	8.17
5.22	8.18	3.19	3.46	3.26	↓	Bratca . . . ↑	9.30	10.42	10.42
5.45	8.51	4.29	3.57	4.09	↓	Bucia . . . ↑	1.26	9.10	7.51
6.05	9.07	5.02	4.55	4.21	↓	Ciucia . . . ↑	8.51	10.06	10.06
6.31	9.37	5.34	4.55	4.55	↓	Huiedin . . . ↑	8.25	7.12	9.51
7.12	9.37	5.51	5.34	4.55	↓	Stana . . . ↑	12.47	7.47	6.43
7.29	9.37	5.51	5.34	4.55	↓	Aghiriș . . . ↑	12.17	7.28	6.43
7.49	9.37	5.51	5.34	4.55	↓	Ghirbău . . . ↑	7.02	6.11	8.29
8.01	9.37	5.51	5.34	4.55	↓	Nădășel . . . ↑	6.47	8.15	8.29
8.14	9.37	5.51	5.34	4.55	↓	Cluj . . . ↑	6.29	8.—	8.—
8.29	10.37	6.56	6.—	6.—	↓	Apahida . . . ↑	6.08	5.30	7.40
8.46	11.10	8.20	6.18	6.18	↓	Ghiria . . . ↑	10.45	5.14	4.53
9.03	11.28	8.45	6.34	6.34	↓	Cucerdea . . . ↑	9.23	3.18	3.15
10.08	12.38	10.21	7.34	7.34	↓	Uioara . . . ↑	8.54	2.31	2.39
10.37	1.14	11.09	7.57	7.57	↓	Vintul-de-aus . . . ↑	2.19	2.19	2.34
10.56	1.21	11.17	8.22	8.22	↓	Aid . . . ↑	2.05	2.12	4.28
11.04	1.29	11.26	8.38	8.38	↓	Teiuș . . . ↑	8.24	1.35	1.50
11.28	1.54	11.54	8.58	8.58	↓	Crăciunel . . . ↑	8.07	1.08	1.25
11.45	2.13	12.18	8.58	8.58	↓	Blaj . . . ↑	8.—	12.28	2.49
12.13	2.48	12.58	9.14	9.14	↓	Micăsasa . . . ↑	11.57	11.57	2.27
12.44	3.03	13.03	9.50	9.50	↓	Copșa-mică . . . ↑	7.31	11.42	2.13
12.59	3.26	13.26	10.06	10.06	↓	Medias . . . ↑	11.06	11.06	1.39
1.35	3.46	13.46	10.22	10.22	↓	Elisabetopol . . . ↑	6.57	10.47	1.18
1.51	4.04	14.04	10.38	10.38	↓	Sighisoara . . . ↑	6.55	10.31	12.53
2.12	4.35	14.35	10.53	10.53	↓	Hașfalău . . . ↑	6.4—	10.09	12.37
2.31	4.58	14.58	11.19	11.19	↓	Homorod . . . ↑	6.21	9.31	12.06
3.04	5.26	15.26	11.27	11.27	↓	Agostonfalva . . . ↑	5.54	8.53	11.29
3.46	5.56	15.56	11.58	11.58	↓	Apatia . . . ↑	5.34	8.23	11.03
4.04	6.10	16.10	12.07	12.07	↓	Feldioara . . . ↑	4.29	6.55	9.46
4.26	6.41	16.41	12.18	12.18	↓	Brașov . . . ↑	3.56	6.09	9.04
4.44	6.59	16.59	12.29	12.29	↓	Predeal . . . ↑	3.40	5.42	8.87
4.59	7.14	17.14	12.44	12.44	↓	București . . . ↑	3.19	5.07	8.08
5.10	7.29	17.29	12.59	12.59	↓		2.48	4.20	7.28
5.21	7.40	17.40	13.10	13.10	↓		2.18	3.58	6.58
5.31	7.51	17.51	13.21	13.21	↓		1.42	3.12	5.17
5.41	8.02	18.02	13.32	13.32	↓		1.12	2.42	4.47
5.51	8.13	18.13	13.43	13.43	↓		8.50		

Budapesta, gara de vest — Rușava — Vercerova									
Orient. Expres	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Orient. Expres	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
9.15	10.36	8.30	9.15	4.15	pl. Viena . . . sos.	12.50	12.50	3.50	7.05
Vineri	2.20	7.45	1.25	7.—	pl. Budapesta . . . sos.	7.20	7.30	10.35	2.05
	9.45	2.39	9.21	10.34	pl. Czegléd . . .	5.07	6.10	12.51	6.40
	10.—	8.45	9.29	10.56	pl. Seghedin . . .	1.40	1.14	12.46	6.30
	5.29	1.14	4.44	12.51	pl. Timișoara . . .	9.20	9.20	12.46	6.30
	5.25	1.40	4.50	1.15	pl. Topoloveț . . .	8.15	8.15	12.46	6.30
	7.32	4.47	6.46	4.40	pl. Lugoș . . .	7.35	7.35	12.46	6.30
	7.42	5.20	6.56	5.40	pl. Caransebeș . . .	5.20	5.20	12.46	6.30
	6.42	7.44	6.48	10.57	pl. Teregoava . . .	3.63	3.63	12.46	6.30
	7.30	8.12	7.29	12.20	pl. Mehadia . . .	3.40	3.40	12.46	6.30
	8.43	9.04	8.42	2.55	pl. Băile-Herculane . . .	3.24	3.24	12.46	6.30
	9.59	9.52	4.40	4.40	pl. Toplet . . .	3.05	3.05	12.46	6.30
11.57	11.09	11.14	6.54	7.45	pl. Rușava . . .	2.35	2.35	12.46	6.30
	11.19	11.27	7.17	7.45	pl. Vercerova . . .	2.26	2.26	12.46	6.30
	11.36	11.45	7.45	7.45	pl. București . . .	2.26	2.26	12.46	6.30
12.24	11.42	2.01	11.50	2.10				12.46	6.30
12.37	10.05							12.46	6.30
11.40								12.46	6.30

Budapesta—Arad—Teiuș									
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
10.50	8.—	pl. Viena . . . sos.	6.20	7.20	3.—				
8.15	1.50	Budapesta . . .	7.20	1.55	5.50				
11.14	3.57	Szolnok . . .	4.15	11.51	2.21				
3.45	6.52	Arad . . .	11.18	8.24	9.05				
4.30	2.20	Glogovaț . . .	10.46	7.02	8.40				
4.42	2.34	Győrök . . .	10.34	6.49	8.30				
5.03	3.05	Pauliș . . .	10.11	6.20	8.08				
5.14	3.23	Radna-Lipova . . .	9.58	6.01	7.57				
5.32	3.39	Conop . . .	9.44	5.44	7.46				
5.56	7.12	Bézaava . . .	9.10	7.17	7.17				
6.12	7.27	Soborșin . . .	8.54	7.02	6.24				
6.58	8.07	Zam . . .	8.08	6.24	5.53				
7.26	8.33	Gurasa . . .	7.—	5.28	5.28				
7.52	8.57	Ilia . . .	6.49	5.17	5.17				
8.08	9.13	Branicica . . .	6.24	4.55	4.55				
8.26	9.29	Deva . . .	5.59	4.38	4.38				
8.52	9.58	Simeria (Piski) . . .	5.48	4.17	4.17				
10.—	10.19	Orăștie . . .	4.42	3.80	3.80				
10.25	10.50	Jibot . . .	4.20	3.03	3.03				
10.44	11.16	Vintul-de-jos . . .	4.58	2.36	2.36				
11.58	11.44	Alba-Iulia . . .	3.40	2.19	2.19				
11.29	12.06	Teiuș . . .	3.04	1.39	1.39				
11.56	12.38								

Simeria (Piski)—Petroșeni									
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
6.34	10.35	4.22	pl. Simeria . . . sos.	9.52	3.27	9.20			
7.28	11.26	4.58	Streiu . . .	9.18	2.49	8.39			
8.45	12.23	5.42	Hațeg . . .	8.36	1.54	7.52			
9.53	12.—	6.36	Pui . . .	7.57	1.05	6.52			
10.53	2.23	7.24	Crivadia . . .	7.19	12.19	5.50			
11.45	3.19	8.04	Banița . . .	6.41	11.40	5.02			
12.26	4.—	8.36	sos. Petroșeni . . . pl.	6.00	10.50	4.11			

Arad—Timișoara									
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
6.15	11.30	7.15	Arad . . .	8.03	3.56	7.50			
7.32	12.47	8.04	Vinga . . .	7.21	2.46	6.40			
8.42	2.04	8.57	Timișoara . . .	6.20	1.11	5.05			

Ghiriș—Turda									
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
7.48	10.35	3.40	10.20	↓	Ghiriș . . . ↑	5.10	9.50	2.50	9.10
8.08	10.55	4.00	10.44	↓	Turda . . . ↑	4.50	9.30	2.30	8.50

Sighișoara—Odorheiu									
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
4.30	11.25	↓	Sighișoara . . . ↑	10.52	6.10				
7.21	2.11	↓	Odorheiu . . . ↑	8.15	3.15				

Careii-mari—Zelău									
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
5.50	↓	Careii-mare . . . ↑	6.48						
11.—	↓	Zelău . . . ↑	1.56						

Copșa-mică—Sibiu									
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
3.—	10.57	7.10	pl. Copșa-mică . . . sos.	9.34	6.20	12.05			
3.31	11.27	7.43	Seica-mare . . .	9.05	5.55	11.40			
4.15	12.08	8.27	Loamneș . . .	8.90	5.35	11.09			
4.46	12.38	8.59	Oena . . .	8.02	4.58	10.48			
5.10	1.—	9.23	sos. Sibiu . . . pl.	7.35	4.34	10.17			

Cuערdea—Oșorheiu—Regh-săs.									
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
2.50	8.20	2.41	pl. Cuערdea . . . sos.	7.47	8.35	12.50			
3.34	9.11	3.27	Ludoș . . .	6.58	7.41	12.06			
5.20	11.17	5.14	sos. Oșorheiu . . .	5.21	5.54	10.20			
5.35	5.36	pl. Reghin-săs. . .	8.—	9.35	9.63				
7.10	7.15	sos. Reghin-săs. . .	8.—	8.—	8.15				

Simeria (Piski)—Hunedoara									
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
10.50	4.40	9.16	↓	Simeria . . . ↑	5.28	3.20	8.10		
11.13	5.03	9.34	↓	Cerna . . . ↑	5.11	3.—	7.50		
11.48	5.38	9.58	↓	Hunedoara . . . ↑	4.46	2.32	7.22		

Brașov—Zernesol									
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
5.48	2.58	↓	Brașov . . . ↑	9.24	5.20				
7.26	4.39	↓	Zernesol . . . ↑	8.—	6.44				

Brașov—Chezdi-Oșorheiu									
Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane
8.30	3.10	pl. Brașov . . . sos.	8.08	6.53					
9.18	3.53	Prejmer . . .	7.30	6.15					
10.23	5.03	Sepă-S-Georgiu . . .	6.32	5.17					
12.—	6.41	Covasna . . .	4.47	3.32					
12.46	7.26	sos. Kezdi-Oșorh. . .	4.—	2.45					

Murêș-Ludos—Bistrița

4.—

↓

Murêș-Ludoș . . . ↑

6.48

↓

Țănu-Budatelic Bistrița . . .

9.59

↓

7.21

4.15

1.16

Nota: Oarele insemnate in stânga stațiunilor sunt a se ceti de sus in jos, cele insemnate in dreapta de jos in sus. Numerii încadrati in linii groase insemnează oarele de noapte.